

Chorvatsko	2
Duben v Praze	3
Spadla klec	4
L.A. 2. května	5
Dopis z Ottawy	6
KAN	7
Slavia pomohla Spartě	8

Second Class Mail Publications Registration # 10 121

**Datum dokdy jsou noviny
předplacené je
v pravém horním
rohu štítku.**

Nečtete zadarmo!

Modře natištěné štítky říkají, že není
zaplacené předplatné.
Předplatte si naše noviny!
Od 1. dubna 1992 je předplatné 22 \$.
Cena 1- \$.

No.10

(19.)

Vol. 2.

satellite

1-416

Thursday,

May 21,

1992

Published by ABE, P. O. Box 176, Station "E", Toronto, Ont., Canada; M6H 4E2; Tel.: 1-416-530-4222

Před kongresem ČSK

Letos trochu později než jindy, ale přece jen ještě v květnu máme tradiční kongres Československého sdružení v Kanadě. Abychom nediskriminovali západ Kanady, je tedy v Calgary a beze sporu bude zajímavý. Každý z kongresů ČSK byl svým způsobem zajímavý. Delegáti budou mít před sebou nelidský úkol: dát smysl organizaci, která je svým způsobem nesmyslná, rozporuplná a anachronická. Sdružení připomíná perzistu, který z malého důchodu platí dluhy, které v bujarých dobách napáchal. Je to vlastně štěstí, že jsou zde tyto dluhy, protože pak by vlastně už celá organizace neměla vůbec žádný smysl. Stále ještě přicházejí emigranti z konce osmdesátých let, kteří se na organizaci v nouzi obrátili a ona jim pomůže, protože jim přislíbila pomoc. Jsou zde i dluhy, které cítí emigranti k rodné zemi, za to, že ji opustili. A i když se znovu a znovu ujistují, že byli v právu, hlodá jim to uvnitř. Je to podobné pocitu dětí, kteří cítí dluh k rodičům za to, že založily vlastní rodinu.

Velký otazník nad existencí celé organizace vznesla poslední valná hromada torontské odbočky (jedné z nejsilnějších), na kterou přišlo pouze pět lidí, ačkoliv byly pozvánky řádně rozeslány a přitom necelé dva měsíce před

tim se podařilo zorganizovat stejné skupině lidí pěkně navštívený koncert a symposium k 400. výročí J. A. Komenského. Valná hromada se tedy bude pro velký úspěch opakovat tento čtvrtek. Nedá se očekávat, že se něco

podstatného změní. Krizi neprožívá však jenom Sdružení, ale všechny ostatní krajanské organizace. Těžko je nabídnout něco atraktivního a nového. Něco, po čem má člověk pocit, že se udělalo kus práce a hlavně, že to má smysl.

Přízně se st, že na celé situaci nemá vinu pouze Sdružení, ale i vláda v Československu, která od začátku ignorovala názory exil na určité otázky. Někdy si až arogantně libovala v neznalosti poměrů v zahraničí, což odůvodňovala tím, že není zatížená předsudky. Takovou dnes již klasičkou ukázkou byl památný a jinak vynikající projev prezidenta Havla v Torontě, kdy předpokládal, že na tomto kontinentě žije více Slováků než Čechů. Logickým vyústěním pak bylo, že se malé skupince separatistických křiklounů dala větší důležitost než demokraticky smýšlejícím Slovákům. Jiným příkladem byla kariéra dr. Kotase u ministra financí Václava Klause. A přitom stačilo tak málo, vzít si první číslo Československé cesty, kterou Jiří Kotas zde vydával a podrobit tento časopis dvacetiminutové analýze. Mohly se ušetřit peníze československých daňových poplatníků, o které pak československá vláda emigranty tolik prosí. Nestalo se tak. Ačkoliv téměř všechny testy ukazují, že střední školy jsou v Československu na vyšší úrovni než v Kanadě, přesto se objevují nové a nové skupinky, které by tam chtěly zavést kanadské školství. Z tohoto nedorozumění viním stejné lidi v Československu jako zde v Kanadě, protože si tyto skutečnosti jednoduše neověřili. V těchto otázkách mohlo mít ČSK nezastupitelnou úlohu.

Československé ministerstvo zahraničních věcí však velkoryse přehlédlo jedinou organizaci, která měla po léta zájem o to, co se dělo v Československu, která organizovala demonstrace, podporovala disidenty a demokratické síly v Československu a ignorovalo snad jediný požadavek, který ČSK mělo, aby v Ottawě byl pro exil přijatelný člověk. Nestalo se tak a k navázání kontaktů mezi Sdružením a československou vládou nedošlo.

Další úlohou Sdružení je hájit zájmy Čechů a Slováků žijících v Kanadě v kanadském veřejném životě. Zde se zdálo, že Sdružení mělo v minulosti největší úspěchy. Vynikající podmínky pro sponsorování, které byly díky dohodě mezi ČSK a kanadskou vládou z roku 1980 jsou minulostí a v posledních letech nedošlo od kanadské vlády ani k jedinému ústupku, ačkoliv by ČSK, obzvláště před volbami, mohlo vznést nejen jeden požadavek. Například zjednodušení vízové praxe kanadských úřadů vůči československým občanům, snížení poplatků za víza pro čs. občany, automatické pracovní povolení studentům pro prázdninovou praxi, pracovní povolení pro rodinné příslušníky, kteří pracují nebo žijí v Kanadě.

Sdružení má tedy dvě možnosti: Buď prohlásit, že organizace splnila svůj účel, stáhnout roletu a zavřít krám nebo se stát jakýmsi prostředníkem mezi jedincem a organizací, které mají vztah k veřejnému životu a zprostředkovávají politické, ekonomické, kulturní či sportovní kontakty mezi Československem a Kanadou a vydobýt si takovou pozici, aby bylo v této roli respektováno jak kanadskou, tak i československou vládou. Tento krok je však zapotřebí udělat co nejrychleji.

První podněty nemusí vzejít až na kongresu v Calgary, ale již na valné hromadě torontské odbočky, která se koná tento čtvrtek 21. května 1992 v 19:30 v zasedací síni Kampeličky.

A. Březina-jednatel torontské odbočky ČSK

Návrat emigrantů

Kanada, zem emigrantů, získávala po stáročia novou krv z Evropy. Len v poslednej mohutnej prisťahovaleckej vlně, ktorá trvala 25 rokov a začala sa koncom druhej svetovej vojny, zaplavilo Kanadu viac ako dva a pol milióna ľudí zo západnej Európy. Od 70. rokov však ich počet sústavne klesá a Európanov nahrádzajú prisťahovalci z krajín tretieho sveta. Minulý rok sa zo západnej Európy vysťahovalo do Kanady už len nejakých 22 tisíc ľudí. Jedným z dôvodov tohoto trendu je rapidný vzrast životnej úrovne v západnej Európe. V roku 1961 dosahoval v Kanade príjem na osobu dvojnásobok toho, čo napr. v SRN, dnes Nemecko napriek všetkým problémom so zjednocovaním Kanadu už predbehlo. Niet preto divu, že smer pohybu obyvateľstva sa pomaly obracia z Kanady späť do Európy. Zatiaľ se nedá hovoriť o migrácii, veď len niekoľko tisíc Kanadčanov sa v Európe usádza permanentne. Počty by boli zrejme vyššie, keby prisťahovalecké procedúry boli jednoduchšie. Výhodu však majú deti emigrantov z krajín Európskeho hospodárskeho spoločenstva: bez ťažkostí totiž dostanú pas EHS, mnohí hovoria jazykom svojich rodičov a majú vysoké vzdelanie. Týmto ľudom Európske spoločenstvo poskytuje obrovské príležitosti. Nie je to však len EHS, na budúci rok sa pripojením ďalších krajín v Európe vytvorí pri populácii 380 miliónov najväčší obchodný blok na svete, s voľným pracovným trhom. Pre obyvateľov Kanady, kde priemerná nezamestnanosť dosiahla v apríli 11,1 % je napr. 6,2 % v západnej časti Nemecka veľmi príťažlivých. Mnohí totiž považujú vysoké kanadské dane z príjmu a ďalšie na tovar a služby za neúnosné. Isto, Kanada umožnila väčšine prisťahovalcov útočisko pred chudobou a chaosom povojnových rokov. Ich deti však ťahá naspäť do Európy dlhá história, kultúrne tradície, rodinné korene a najmä pocit celonárodnej súdržnosti, ktorý postrádajú v obrovskej, regionalizovanej Kanade, rozdelenej v jej francúzsko-anglických sporoch. Niektoré z európskych krajín vítajú energických nových prisťahovalcov s otvorenou náručou. Fínsko napríklad ponúka okamžité občianstvo každému cudzincovi, ktorého aspoň jeden z rodičov bol Fínom. Írsko tak isto, ibaže administratívne procedúry trvajú okolo 2 rokov. Nemecko, Veľká Británia a Grécko udelia občianstvo deťom narodeným pred určitým rokom len ak bol občanom otec, po tomto roku stačí občianstvo jedného z rodičov. Taliani idú ešte ďalej: k získaniu občianstva stačí dokonca len jeden zo starých rodičov. Kanada sa zatiaľ neobáva vyľudnenia ani straty najlepších mozgov v prospech Európy. Vysoko vzdelaní a špecializovaní ľudia na Severoamerickom kontinente sú a boli vždy mobilní. Je však pravdepodobné, že tento trend sa v priebehu niekoľkých rokov rozšíri i na strednú Európu, včítane Česko-Slovenska.

Vesna Alince
Montreal

**Valná hromada torontské odbočky
Československého sdružení v Kanadě
se koná ve čtvrtek 21. května 1992
v 18:45 hod., v zasedací síni Kampeličky
(740 Spadina Ave. Toronto, Ont.)**

Navštívíte-li v blízké budoucnosti Montreal, můžete kromě oslav 350. výročí založení města zažít jedinečné nahlédnutí do každodenního života v Rusku očima malířky Natálie Něstěrové. Montreal Museum of Fine Art vystavuje do 14. června 1992 šedesát prací z mnoha ruských, evropských a amerických muzeí a sbírek; je to první retrospektiva této umělkyně na západě. Všechny sbírky muzea a výstavy jsou nyní v nové budově na 1380 Sherbrooke St. W. V létě zde bude výstava Sochařský génius Michelangelova umění.

satellite 1-416

**CZECHOSLOVAK
BI-WEEKLY**
published by ABE
P.O. Box 176,
Station "E",
Toronto, Ont.,
M6H 4E2
Telefon

(pondělí-pátek: 14:00-17:00):

(416) 530-4222

Po předchozím zavolání můžete
na stejné číslo poslat fax.

Redakční rada:

Aleš Březina - redaktor;
Karel Foustka, Eva Mesticová,
dr. Petr Munk, Ivan Znášik
a všichni čtenáři.

Advertising rates:

1.25 CDN \$ per line/4 col.

(15.000 per inch)

Předplatné:

v Kanadě \$ 25, ostatní \$ 30.

Pozor: Šeky vyplíte na ABE!

000 — Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church); 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Shromáždění se koná v rodné řeči. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 10:00. Středeční biblická hodina v 19:30. Duchovní správce: Rev. M. Šolc, tel.: 767-2027 nebo 270-8808.

KITCHENER: Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky - neděle v 11:00. (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora). Duchovní správce: Rev. B. Castello.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoděje (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 115 Robinson Ave., Toronto, Ont. M6J 1M1. Bohoslužby: neděle v 9 hod. (anglicky) a v 11 hod. (slovensky) a v sobotu v 19 hod. Duch. správce: Farář: V. Dančo S.J. a J. Javorka S.J., tel.: 363-2532.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Ave., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10:30 a v sobotu večer. Duchovní správce: Rev. František Blažek. Tel.: 532-5272.

Slovenský evanjelický kostel augsburgského vyznání sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 656-5259. Rev. Ladislav Kozák. Bohoslužby: neděle: 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský řecko-katolický kostel sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Duch. správce: J. Papulay, tel. 531-4836. Bohoslužby 9:00 angl., 10:30 slov.

Rímsko-katolické bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery - neděle 11 hodin.

Kitchener: St. Mary's Church, 2. neděle v měsíci ve 14 hodin.

London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin. Duch. správce: Rev. J. Šach, St. Adalbert R.C. Mission, tel.: (416) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice: (Lyndale a Hlinchey): 3. neděle v 9:00.

Dojmy z Chorvatska

Při druhé humanitární cestě, tentokrát do Osijeku, v březnu 1992, Srbové zřejmě na naši počest zahájili ohňostroj. Ačkoliv bylo příměří, zahynulo několik lidí a asi třicet bylo zraněno, ale svět mlčel. Na otázku, kdo je agresorem je hned několik odpovědí: 1) Kde se vede válka. 2) Kdo jsou statisíce uprchlíků. 3) Na čí straně stojí národnostní menšiny (85 % chorvatských gardistů v Daruvaru jsou Češi). Evropa přitáhla, jak Srbové lidici jednu vesnici za druhou. V Dubrovniku zničili 400 kulturních památek. Pan Dienstbier se nás snažil 4 měsíce obližovat, že tam běží o etnický konflikt, a že nebude dělat nesmyslná gesta, ale gestami polévka od Mitteranda a Genschera mu šmakovala. Při jednáních se Slovinci je vybraně urážel. Čtyřikrát měnil termín schůzek, pro čtyřčlennou delegaci poslal na letiště jedno auto, a když měl letět na jednání do Lublaně, tak se nejdříve zdvořile zeptal v Bělehradě, jestli mu dovolí v Slovinsku přistát a když tam projeví nelibost, tak přistál v Rakousku a zbytek dojel autem. Vzal si s sebou prosrbského bělehradského velvyslance Lišku, který tam přes dostatek slovinsko-českých tlumočnicků opruzoval srbochorvátštinou.

Mezitím se rozhodl konflikt v Bosně a Hercegovině, znovu desetitisíce uprchlíků, pro které není místo ani potraviny, mrtví a ranění, jugoslávská federální armáda se opět pochechtává. Z Mostaru se stal hercegovský Vukovar a stejně jako v Chorvatsku nejsou cílem obranná postavení obránců, ale kulturní hodnoty nesrbské národní identity.

J. Březina - Praha

(zpracováno podle soukromého dopisu abe)

Jeden z mnoha poničených kostelů v Chorvatsku.

Kanadsko-československá obchodní komora

pořádá v pátek 29. května 1992 v 17:30

na 54. poschodí Toronto Dominion Centre

pracovní recepci,

při které si budou vyměňovat své zkušenosti z podnikání v

Československu přední kanadské firmy.

Pro informace volejte (416) 367-3432.

Slovenská evanjelická a. v.

CIRKEV SV. PAVLA V TORONTE

bude inštalovat do úřadu svojho nového farára a duchovného správcu

Rev. Ladislava Kozáka

Inštalácia bude v nedeľu, 24. mája 1992 v evanjelickom kostole sv.

Pavla, 1424 Davenport Rd. (severozáp. roh prvej ulice na západ od

Dufferin St.) Inštalčné Služby Božie začnú o 10:45 hod. ráno. Po

bohoslužbách bude v miestnosti pod kostolom posedenie s obedom.

Svoju účasť nám oznámte telefonicky!

(Fara: 656-5259, Maria Mihaľová 766-9339)

44. kongres Československého sdružení v Kanadě

se koná ve dnech 29.-31. května 1992 v Calgary ve Village

Park Inn, 1804 Crowchild Tr.; Calgary.

Dětský tábor na Masaryktownu začíná 5. června.

O přihlášku a o podrobnosti volejte na Masaryktown Zuzanu

Žilovou: (416) 439-4354.

Budapešť vypovídá smlouvu

Maďarská vláda 7. května 1992 rozhodla o vypovězení mezinárodní smlouvy s Československem o společné výstavbě soustavy vodních děl na Dunaji, a to ke dni 25. května 1992.

mfd 7.5.92

Čs. lustrace vzorem Polsku

Vedení odborového svazu Solidarity požádalo své poslance, aby předložili Sejmu návrh zákona, který by zabránil bývalým agentům státní bezpečnosti i bývalým komunistům vykonávat v Polsku četné veřejné funkce. Jak uvádí Zycie Warszawy, podle projektu zákona by se na příslušníky státní bezpečnosti a komunisty vztahoval zákaz plnit přinejmenším pět let řadu jmenovaných i volených funkcí. "Vzorem projektu je čs. lustrační zákon," říká jeho autor, předák dolnoslezské organizace Solidarity Tomasz Wójcik.

mfd 7.5.92

Montreal

V Montrealu byl založen Comenius Institut, který má za úkol seznamovat kanadskou veřejnost s významnými hodnotami české a slovenské kultury. Přitom se nebude omezovat jen na Čechy a Slováky, ale hodlá rozšířit spolupráci na ostatní etnické skupiny, především evropské.

11.-13. června se v Montrealu bude konat Mezinárodní kolokvium Comenius, které pořádá Université de Montreal za účasti kmenologů z různých zemí světa. Budou přednášet také dr. Dagmar Čapková a Jan Milč Lochman z Basileje.

vn

Úmrtí

Páter Svatopluk Rus, který v posledních letech působil v kostele svatého Václava v Torontě zemřel v neděli 11. května 1992. Rozloučení se zesnulým se konalo 15. a 16. května.

Paní Anica Nebeská z Montrealu. Pracovnice v ČSK a dalších krajských organizacích.

Manželovi Václavu Nebeskému a jejím dětem vyslovujeme upřímnou soustrast.

Kalendář

TV

Každé úterý - 22:30

(opakování středa 3:30, 13:30, 18:30)

Hudba z českých hradů a zámků
TV-Vision □

Každé úterý - 21:30 a středu 18:00

Okno

TV- Cable 10 □

Toronto:

21. 5. - čt - 18:30

Valná hromada ČSK - Toronto

Zasedací místnost Kampeličky

740 Spadina Ave. □

21. 5. - čt - 19:45

Erica Veznerová: Dojmy z cesty

do Brazílie

OISE, 252 Bloor St. W. □

24. 5. — ne - 10:45

Instalace duchovního v kostele sv.

Pavla

1424 Davenport Rd. □

28. 5. — čt.

Schůze ředitelské rady MMI □

6. a 7. 6. st., čt.

Koncert Evy Pilarové

Masaryktown □

18. 6. - čt - 19:45

Barbecue u Blanky

Denní kronika

6. května

Praha-MF-Miloslav Mareček oznámil, že od 1. května pokračuje v hladovce na protest proti svévolnému vyřizování podnětů generálními prokuraturami. Svou hladovkou chce dosáhnout potrestání iniciátorů pendrekového zákona. Miloslav Mareček přerušil poslední hladovku v březnu.

7. května

Praha-MfD-V Praze se dohodli nejvyšší představitelé *visegrádské trojky* Václav Havel, Lech Wałęsa a József Antall na tom, že ČSFR, Polsko a Maďarsko podají přihlášku k plnému členství v ES společně.

8. května

Praha-Ml Prezident Václav Havel položil u památníku v jihočeských Vítězovicích, kde se setkala v roce 1945 americká a sovětská armáda kytici květin. Rovněž uctil památku vězňů umučených komunistickým režimem v letech 1949-1961 v bývalém koncentračním táboře Vojna na Přibramsku.

9. května

Praha-sat Den osvobození byl přesunut na 8. května, kdy se slaví v celé západní Evropě Den vítězství.

10. května

Praha-p-Podle oznámení československého ministerstva zahraničních věcí, Československo nehodlá odvolat svého velvyslance z Bělehradu.

11. května

Brusel-p Český premiér Petr Pithart jednal v Belgii s ústřední i regionálními vládami o bližší hospodářské spolupráci mezi českou vládou a Belgií.

12. května

Praha-MfD-Podle výzkumu deníku MF-Dnes bude rozhodujícím faktorem při nastávajících volbách postoj stran k ekonomickým reformám a ke státoprávnímu uspořádání. Podle jiného průzkumu veřejného mínění je v Čechách na čele koalice ODS a KDS s 16 % do federálního shromáždění a s 13 % do ČNR. Druzí jsou soc. demokraté s 9 % do sněmovny lidu a 8 % do sněmovny národů a ČNR. ODA má 8 % do federální rady a do ČNR 9 %. Následují levý blok LSU a OH. Na Slovensku je na čele HDS s 26-27 %, strany demokratické levice by volilo 14-16 %, SNS 8 %. Překvapením je rychlý vzestup ODA v Čechách a ODS na Slovensku. Pro rozdělení Československa na dva samostatné státy je v Čechách 16 %, na Slovensku 30 %.

13. května

Praha-p-Druhý ročník pražského mezinárodního knižního veletrhu přilákal 700 nakladatelů z 30 zemí světa.

14. května

Budapešť-Praha-p-otázka vodního díla Gabčíkovo-Nagymaros se má začít zabývat vědecko-odborná komise. Jednání o dalším postupu by měla probíhat ve Vídni. Obě strany jsou připraveny rozhodnutí komise respektovat. Znamená to, že obě země jsou ochotné udělat ústupek proto, aby se našlo východisko.

15. května

Praha-p-Podle prohlášení ministra práce Petra Millera ukazují současné pokles produktivity práce na umělé zaměstnanosti asi 400 000 lidí.

16. května

Praha-p-Téměř jako přesilovka kandidátů vypadala většina víkendových setkání kandidátů s voliči.

17. května

Lány-p-Václav Havel v nedělních Hovorech z Lán řekl, že mu připadá plán Vladimíra Mečiar na vyhlášení samostatnosti Slovenska po volbách jako divoký a přinesl by stav právního vakuu. Tato situace by byla nebezpečná a podle Václava Havla může dojít k osamostatnění Slovenska pouze na základě referenda.

18. května

Praha-p-75 % České republiky a 68 % Slovenské republiky dává přednost současnému systému před minulým, i přes velké těžkosti spojené s transformací společnosti. Výzkum přinesla skupina pro nezávislou sociální analýzu.

Duben v Praze

Jestli se v Kanadě nudíte, přijďte na pár týdnů do Prahy. To neřekám proto, abych provokoval přísun kapitálu ze Západu k nám, ale tady vás zaručeně nuda přejde.

Počátkem měsíce se část poslanců Slovenské národní rady pokusila vyhlásit samostatnost Slovenska. Nevyšlo to, ale právě včera (27.4.) se ten pokus opakoval. Mezitím vydala jakási Slovenská osvobodovací armáda rozkaz, že všichni vojáci a důstojníci, pokud to jsou Slováci, podléhají jejímu velení. Nebude-li do konce roku Slovensko samostatné, přejdou k bojovým akcím. Asi proto, že těch občanských válek je v tomto světě málo.

Federální poslance za SNS Pánis zase prohlásil v rozhovoru pro zahraniční tisk, že počty obětí Hitlerových koncentráků jsou nesmyslně přehnané, protože při tehdejších možnostech by nacisté nedokázali zlikvidovat tolik mrtvol. Pochopitelně si tím získal náklonnost celé Evropy, protože antisemitismus je teď velice módní — alespoň podle názorů pana poslance. Člověk někdy nedovede pochopit, čím tihle lidé přemýšlejí.

Profesor Valtr Komárek, dnes představitel sociální demokracie a hlavně odborník na ekonomiku státu, jak o sobě tvrdí, prohlásil v pravidelném televizním pořadu Co týden dal, že ekonomika za socialismu nebyla zase tak špatná, protože odpovídala úrovni Itálie nebo Španělska, a že by tedy ekonomická reforma nemusela být tak příkrá. V úvodníku pro jeden pražský deník jsem si dovolil panu profesoru poradit, že měl úroveň bývalého komunistického státu povýšit rovnou na úroveň arabských emirátů. Pak by se totiž vůbec žádná reforma dělat nemusela. A člověku zbude zase jenom úžas: co takoví lidé sledují?

Snad to všechno patří k tomu, jak si Čechoslováci představují předvolební kampaň. Zaznamenali jsme už několik pozoruhodných přestupů z jedné strany do druhé. Je to jako ve fotbalu či v hokeji před novou sezónou: tady mají už dva brankáře, jako třetí si nezapraju, tak přestoupím tam, kde je jenom jeden gólman.

Naši ekonomové si stěžují na váhavý přísun západního kapitálu, zejména z USA. Bez toho kapitálu se neobejdeme, i když komunisté nařikají, že to je výprodej našeho národního majetku. Jenomže ten národní majetek je v takovém stavu, že musíme být rádi, když takový herberk vůbec někdo koupí. Což považujte, prosím, za důvěrnou informaci a sousedům v USA to neříkejte.

Další důvod je v tom, že západním investorům mnoho jistot do budoucna nedáváme. Republika je nepevná, pár slovenských politiků neustále kokotuje se samostatností a navíc je tu komunistické zázemí. Jejich propaganda proti státní smlouvě s Německem byla zcela v duchu propagandy bývalé: vytvářet představu fiktivního nepřítele, protože s poděšeným národem se dá lépe manipulovat.

Všechny státy kolem nás soudí bývalé komunistické předáky. Německo, překvapující je důraz Bulharů, Rumunů a dokonce i Albánců, kde trůní ve vězení vdova po bývalém neblaze proslulém Enveru Hodžovi. Ale my jsme humanisté. U nás jsou zločiny bolševiků jednak promlčené a jednak beztrestné, protože oni jednali podle tehdy platných zákonů. Marně vysvětluje, že takhle by se nikdy nebyl uskutečnil Norimberský proces, protože nacističtí zločinci taky jednali podle tehdy platných zákonů. Každý totalitní režim si udělá takové zákony, aby jeho zločiny byly vlastně hrdinskými skutky. Tragédie začíná po osvobození, když tyto pokřivené zákony platí dál. Proto nemůžeme trestat estébáky ani jejich konfidenty; i pouhé zveřejnění jejich jmen by byl akt proti lidskosti. Česká a slovenská vláda dostala teď nedávno seznam novinářů, kteří byli zjištěni jako agenti StB. Je to totéž: zveřejnění je nemožné, posílňování je v rozporu s Listinou práv a svobod. A přitom jenom ti novináři představují na čtyři stovky jmen; kde jsou samotní estébáci. Velitelé Lidových milic, vojenští politici, důstojníci, soudci a prokurátoři, ministři a vysocí funkcionáři stranického aparátu? Ti všichni žijí dál mezi námi a mnohdy zastávají významné funkce. Naše velvyslankyně v USA prohlásí v americkém tisku, že socialismus k nám přišel v roce 1948 ústavní a nenásilnou cestou. Co zamýšlejí a co chystají pro případ, že nevyhrají ve volbách?

Nedivím se západním kapitalistům, že se rozpakují investovat do tak nejistého kousku světa. Začali jsme sametovou revolucí, ale dneska už je toho sametu tolik, že se jím všichni dusíme. A v této radostné atmosféře půjdeme za pár týdnů k volbám. Je tu vážné nebezpečí, že mnoho lidí vůbec volit nebude. A pak máme šanci, že nám historie přisoudí hrdý úkol stát se poslední baštou komunismu v Evropě.

Ivan Foustka - Praha

Nezvrchovaní

Očakávanie, že SDE bude pri hlasovaní o návrhu Deklarácie o zvrchovanosti Slovenska jazyčkom na váhach, sa po skončení 24. schôdze SNR potvrdilo, aj keď v inom zmysle ako mnohí pôvodne predpokladali. Exponenti SDE sa už pred rokovaním 24. schôdze nechali niekoľkokrát počuť, že o takom významnom a historickom dokumente, ako je Deklarácia o zvrchovanosti Slovenska by sa malo hlasovať až po voľbách. Okrem toho nie je bezvýznamný ani fakt, že pozmeňovací návrh i text Deklarácie, podľa ktorého jej prijatie neznamená zmenu ústavného stavu, podali poslanci za SDE. Ich taktika lavírovania a členitého manévrovania sa nakoniec prejavila aj pri samotnom hlasovaní. Pozmeňovací návrh, aby sa o Deklarácii hlasovalo ako o ústavnom zákone, teda trojpäťtinovou väčšinou podal síce predseda Strany zelených Peter Sabo, ale z následného vystúpenia šéfa poslaneckého klubu SDE M. Ftáčnika bolo jasné, že s týmto návrhom chceli vystúpiť oni. Pozmeňovací návrh bol prijatý v pomere 73:37, pričom všetci poslanci za SDE zaň hlasovali. Pri hlasovaní o návrhu Deklarácie už všetci poslanci za SDE hlasovali za jej prijatie, ale pomer 73:59 k tomu, aby prešla trojpäťtinovou väčšinou nestačil. Následovalo len takonické konštatovanie predsedu SNR F. Mikloška, že návrh Deklarácie o zvrchovanosti Slovenska nebol prijatý a 24. schôdza skončila.

SDE od tejto šachovej partie zjavne očakávala získanie aspoň dvoch bodov, a to na jednej strane eliminovanie dojmu, že ľavicová ako celok je hegemonom separatistických tendencií a na druhej strane udrženie sympatií *rodovcovej* časti národa. Nedá sa povedať, do akej miery sa to podarilo, ale jedna vec sa zdá byť jasná. Ti, ktorí s prijatím Deklarácie spájali svoj ďalší politický osud vyšli z hry naprázdno. Šanca SKDU, aby po voľbách mali v prípade, že získajú mizivé percento hlasov, čím mávať a tváriť sa ako vplyvná opozičná sila, ktorá má za sebou kus práce, týmto definitívne zhasla. Svoj bezprostredný pocit zo skutočnosti, že exponenci SKDU začali s takou tvrdohlavou zafatosťou potriasť návrhom Deklarácie, ktorý formulovala a prvá predložila SNS, vyjadril jej predseda J. Prokeš slovami: "Je tradičným zvykom, že ak niekto nemá vlastný program, siahne po myšlienke druhého."

Návrh Deklarácie za zvrchovanosť Slovenska v SNR teda ani po piaty krát neprešiel. Akú podporu obyvateľstva majú deklaratori sa ukáže o tri týždne. Napriek svojmu optimistickému založeniu predsa len zbieram odvahu už dnes a na otázku prípadnej komisie, aké postoje som zastával, keď sa hlasovalo o základnom dokumente zvrchovanej vlasti, neohrozene, i keď s trochu stiahnutým hrdlom odpoviem: "Nebola to bratská pomoc..."

Lucia Platan, Bratislava

005 — Institutions

Informační a imigrační středisko ČSK
740 Spadina Ave.,
Toronto, Ont. M5S 2J2
Tel.: (416) 925-2241

Masaryk Memorial Institute Inc.
450 Scarborough Golf Club Rd.,
Scarborough, Ont. M1G 1H1
Tel.: (416) 439-4354

Knihovna na Masaryktownu
Pondělí a pátek: 15:00-18:00
středa: 15:00-21:00,
sobota: 10:00-12:00.
Tel.: 431-9477

Masarykova doplňovací škola
Sobota: 13:00
Brockton High School
90 Croatia St., Toronto
Informace: L. Čarková: 536-5342

Scarborough: Cornell Jr. Public
School, 61 Holmfirth Terrace
Informace: Z. Žilová: 439-4354.

010 — Financial

**CZECHOSLOVAK
(TORONTO) CREDIT
UNION LIMITED**

Kampelička
740 Spadina Ave.,
Toronto, Ont. M5S 2J2
Tel: (416) 925-0557

**Nabídka speciálních
termínovaných vkladů**

Za každých nově uložených
10 000 \$ na 1-3 roky
(nepočítají se stávající vklady),
Kampelička vyplatí vašim jménem
dar 50 \$,
který si můžete odepsat z daní, na
jeden z následujících fondů podle
vaší volby:
Fond č. 1: Kanadský fond na vysoké
školy v Československu
Fond č. 2: Masarykův institut
**Speciální sazby
v tomto programu:**
Období 1 roku: 7,75 %
Období 2 roky: 8,00 %
Období 3 roky: 8,50 %
Při vkladu nad 25 000 \$ se
úrok zvyšuje o 0,25 %.

**Skvělé sazby a odpočitatelný
dar pro daňový rok 1992
jsou výhodné pro Vás,
Kampeličku
i naši pospolitost.**

**Kampelička nyní provádí
elektronický převod
jakéhokoli množství
peněz do Československa.
Cena převodu 17 \$ je
nižší než v jiných
bankách.
Převod se uskuteční
během 24 hodin.
Zavolejte si o informace.**

Úřední hodiny:
Pondělí, čtvrtek, pátek:
10:00-19:00
Úterý, středa: 10:00-17:00
Sobota: 10:00-14:00

013 — Business

Firma ABE

vyvinula
dvanáct nových typů
českého písma pro
mikropočítače Macintosh
(6x postskript) - česká
klávesnice. Slovenština
přes přetřadovač (op-
tion). Volejte: 530-4222

nebo pište:

Aleš Březina,

ABE, P.O. Box 176,
Station: "E", Toronto

M6H 4E2.

Čs. Rtény,

Čs. Bookman,

Čs. Ženeva,

Čs. Helvetica,

Čs. Londýn,

Čs. New York,

Čs. Palatino,

Čs. Times, Čs. Zapf.,

Čs. Bookman-Bold,

Čs. Ženeva-Bold.

ABE

Elektronická komputerová
tiskařská sazba v 11 jazycích
na počkání.

Manuelní sazba

v češtině a slovenštině.

Pouze z perfektních strojopisů!

Tel.: (416) 530-4222

P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont. M6H 4E2

**Canada-
Czechoslovakia
Chamber
of Commerce**

**Kanadsko-
československá
obchodní komora**

Najdete nás na adrese

Exchange Tower

2 First Canadian Place

14th Floor

(P.O. Box 198)

Toronto, Ont.

M5X 1A6

Tel.: (416) 367-3432

Fax: (416) 367-3492

020 — Real Estates

HLEDÁTE DOM?

NAJDEME VÁM DOMOV!

JOSEF F. VESELÝ

Real Estate and Insurance Ltd.

REAL ESTATE ***INSURANCE * MORTGAGES**Pojištění všeho druhu za
výhodné ceny!2C Edgewood Ave.,
Toronto, Ont., M4L 3G7;

691-3107

Kauce vrácena

Nejvyšší soud ČR: K vazbě šéfredaktora RP nebyly
důvody

V analýze Nejvyššího soudu ČR stojí: "Požadavek generálního prokurátora ČSFR na vzeti obviněného ing. Zdenka Porybného do vazby z důvodů uvedených v paragrafu 67 písm. b) tr. ř. tudíž neodpovídá zákonu." Nejvyšší soud se zabýval i důvody, které vedly městský soud v Praze ke vzeti ing. Porybného do vazby a dospěl k závěru, že usnesení městského soudu "v uvedeném směru odporuje zákonu". Vzhledem k tomu, že v daném případě nebyla zjištěna žádná konkrétní skutečnost odůvodňující vzeti obviněného do vazby ani z důvodů uvedených v paragrafu c) (pokračování trestné činnosti), nezbylo než usnesení městského soudu v Praze zrušit s tím, že "povaha věci nevyžaduje vydat nové rozhodnutí". Městský soud v souvislosti s tím 6. května vrátil obhájci Z. Porybného majetkovou záruku 500 000 Kčs.

Šéfredaktor Rudého práva Zdeněk Porybný byl zadržen 16. března v 5:20 ráno doma a po výslechu převezen do cely předběžného zadržení. Následující den rozhodl městský soud o jeho vzeti do vazby a 19. března přijal půlmilionovou kauci a propustil ho na svobodu. 19. března doručil generální prokurátor (v zastoupení Vladimírem Nechanickým) Městskému soudu v Praze stížnost proti jeho usnesení ze dne 17. března, ve kterém se domáhal vzeti ing. Porybného do vazby z tzv. koluzních důvodů. Z usnesení Nejvyššího soudu ČR vyplývá, že žádné vazební důvody u šéfredaktora RP nebyly a nejsou. Velmi dramatické zahájení vyšetřování pokračuje velmi zvolna. 9. dubna byly ukončeny výslechy svědků a 14. dubna vyšetřovatelé provedli poslední procesní úkon ve vztahu k ing. Porybnému. Podle včerejšího sdělení ředitele úřadu vyšetřování MV ČR, kam nyní tento případ přísluší, dosud nedostali z FMV příslušný spis.

mfd-8.5.92

Letiště s Kanadany

Praha (šim) — Partnerem České správy letišť ve společném podniku pro financování výstavby a provozování odbavovacího areálu mezinárodního letiště Praha-Ruzyně bude kanadsko-britské konsorcium Armbro-British Aerospace. Rozhodla o tom včera na svém zasedání česká vláda. Vláda si vyhradila právo konečnou smlouvu schválit. Společný podnik bude založen na 25 let. Čs. podíl bude tvořen nehotovostním vkladem, který spočívá v právu užívat vyčleněné pozemky, objekty a zařízení a provozovat odbavovací areál. Naše strana dále vloží 5 miliónů US \$. Vklad zahraničního partnera je podle nabídky 22 miliónů US \$. Výstavba by měla začít v příštím roce a skončit do roku 1996.

mfd-8.5.92

Spadla klec na blondýnky

Dvě půvabné blondýnky z Československa (Zuzana Malinová a Monika Dostálová), které ve svém automobilu bez problémů překonávaly hranice evropských zemí, včetně Itálie, byly ve skutečnosti kurýrky mezinárodního gangu pašeráků drog. Byly zatčeny koncem března při akci italské Criminalpol. "Klec spadla" v okamžiku, kdy obě dívky se zbrusu novým vozem Opel Kadet přijely do městečka Ladispoli a odebraly se do jednoho z pronajatých bytů. Tam na ně čekala jiná dívka. Nezvaná návštěvnice však byla zástupkyně šéfa místní kriminálky L. Pelliarová.

Ve voze dívek našla policie čtyři kilogramy heroínu. V souvislosti s akcí byly zabaveny také falešné bankovky v hodnotě 100 000 dolarů, šeky a tři ukradené automobily.

mfd 3.4.92

Humor

Povídá jedna mladá maminka druhé: "Holka, já byla včera s naší Luckou v loutkovém divadle." "A jaké to bylo?" "Špatné, Kašpárek nevystoupil, prý je demokracie a nechce, aby se s ním mávalo jako dřív."

Vývoj našich obchodních vztahů za posledních padesát let. Za druhé světové války jsme tu měli PRUSA, po válce RUSA a teď tu bude USA.

"Ať mi nikdo netvrdí, že dnes je všechno mnohem jednodušší," rozčiluje se pan, dříve soudruh, Karásek. "Za dob totality mi na všechno stačila jedna legitimace a teď abych se na té své funkci učil tři jazyky!"

"Tak se mi zdá, že v politice platí to sportovní heslo." "Jaké?" "Nemusíš zvítězit, stačí, když se zúčastníš, a něco na tebe zbyde!"

"Koho budeš ve volbách volit?" "Ještě nevím, ale ono je to jedno." "Jak to, že je to jedno?" "Ať budu volit kteroukoli stranu, stejně na ní pak budu nadávat."

U divadla stojí skupina lidí. Na protějším chodníku povídá jedna žena druhé: "No konečně, že diváci už zase chodí do divadel." "Ale kdež, paní, to nejsou diváci, ale herci!"

mfd

Primátor Playboyem

"Čím jsem byl, tím jsem byl rád," odpověděl ústy klasika Jaroslav Kořán na otázku MFD, zda ho baví práce československé edice časopisu Playboy více nežli primátorství. Rozhodně na včerejší tiskové konferenci k pronímu výročí časopisu v ČSFR vypadal velmi spokojeně. Pány přišla pozdravit vítězka ankety o dítku roku československého Playboye, Kanadanka Morgan Foxová. V hodnocení českých mužů nešetřila komplimenty: "Mají velmi dobré způsoby, jsou slušní a zacházejí se mnou jako s dámou."

mfd-7.5.92-rob-foto: rzhleka

Před volbami

HZDS-Hnutí za demokratické Slo-
vensko

Podle poslance Romana Zelenaye skončilo zasedání parlamentu nedůstojně. Nebyl schválen bytový zákon a již během jednání byla známa jména pozitivně lustrovaných novinářů.

KSCM-Komunistická strana Čech a
Moravy

Přijetím restitučních zákonů překročily podle Jiřího Svobody poslanecké kluby zejména nástupnických organizací OF mandát, který jim byl dán na základě jejich předvolebních programů. Za zneklidňující pokládá vedení KSCM rozhodnutí České volební komise o tom, že LSU (Liberální sociální unie) bude pro volby v ČNR posuzována jako koalice. V tomto případě se liší rozhodnutí České volební komise od Ústřední volební komise.

AA-Antikomunistická aliance

AA podala 4. května trestní oznámení na neznámého pachatele propagujícího veřejně komunismus při letošních prvomájových oslavách pořádaných po celém československém území Komunistickou stranou Čech a Moravy a dalšími levicovými subjekty.

SDL-Strana demokratické levice

SDL považuje materiály vypracované FBIS za falzifikáty. "Odpovědně prohlašuji, že jsem nikdy nepodepsal vázací akt na jméno Moravy. Aby však této záležitosti nebylo zneužito proti SDL, do voleb odstupuji z funkce tiskového mluvčího. Ale určitě se vrátím," uvedl v souvislosti se zveřejněním svého jména v seznamu lustrovaných novinářů dosavadní tiskový mluvčí SDL Leopold Moravčík.

ČSD-Československá sociální de-
mokracie

"Udržení společného státu bude vyžadovat určité kompromisy. Chceme ale, aby to byly kompromisy čestné a rozumné," řekl Valtr Komárek. Jednou z oblastí, kde se bude muset ke kompromisům přistoupit, bude podle v. Komárka sestavení budoucí federální vlády a pojetí federálních ministerstev.

KAN-Klub angažovaných nestraníků

Předseda Bohdan Dvořák varoval před nebezpečím vězeňských nepokojů, které by mohly být během letošních parlamentních voleb. KAN také podá k Nejvyššímu soudu ČSFR protest proti rozhodnutí Ústřední volební komise považovat LSU za politické hnutí.

OH-Občanské hnutí

"Budeme pozitivní pro pokračování polistopadové transformace, nebudeme strašit čistkami," konstatoval šéf volební kampaně OH Ivan Gabal. Svůj cíl spatřuje OH v naději na úspěšnou předvolební rekonstrukci vlády, kterou podle I. Gabala budou tvořit OH, ODS a ODA. Předseda Jiří Dienstbier zopakoval, že OH odmítá způsob zveřejňování seznamů údajných spolupracovníků StB, který nerozlišuje agenty skutečné a domnělé. Místopředseda Martin Bursík ilustroval nespolehlivost archívů SgB citací z rozkazu ministra vnitra Štrougala z roku 1964, který tehdy zjistil falšování registrů svazků.

ODS-Občanská demokratická strana

Počet členů federální vlády by podle předsedy ODS Václava Klause měl být ze současných šestnácti snížen na polovinu. Namísto pěti by stačil pouze jeden místopředseda, s odlišnou národností než by měl premiér. V Klaus má za to, že by měla zůstat zachována ministerstva zahraničních věcí, obrany a financí. První oběť by bylo ministerstvo zahraničního obchodu a zrušil by také hospodářská ministerstva, jejichž práce se vzájemně prolíná — například doprava, spoji a telekomunikací či federální výbor pro životní prostředí.

SČPŽR-Strana čs. podnikatelů,
živnostníků a rolníků

"Dělá se vše pro to, aby u nás nevznikli drobní podnikatelé," prohlásil předseda strany Rudolf Beránek. Podnikatelům se nelíbí ani zpochybňování přímého prodje privatizovaných podniků ze strany vládní garnitury.

Los Angeles, 2. května 1992

Jsmo v šoku a nejsme v šoku. Když jsme se v roce 1966 přistěhovali do Los Angeles, byly dosud čerstvé rány po bouřích v roce 1965, Watts Riots.

Od roku 1965 do roku 1992 se South-Central pomalu hojilo. Když ve středu odpoledne, 29. dubna 1992, South Central vybuchlo znovu, nebyl to pouze v očích mnohých, nespravedlivý verdikt týkající se policistů v případě Rodneyho Kinga, který způsobil bouře, rabování, zháňství, násilí a destrukci v tak velkém měřítku, jak jsme jich byli svědky v průběhu posledních šedesáti hodin.

Bylo úžasně vidět na obrazovkách ulice, křižovčky, obchody, které člověk důvěrně znal — do South Central jsem léta vozila děti do školy — měnit se v jakýsi Saigon nebo Beirut, jak to nazval televizní komentátor... Bylo úžasně být svědkem rozličné zloby davu, který bez uvažování a zaváhání napadal, bil, mučil nevinné občany, kteří se právě vyskyli po ruce a jejichž — jakákoliv — barva pleti se šlejičím marauderům právě nelíbila... Bylo úžasně pozorovat prostřednictvím televizní helikoptéry šachovnici v několikaminutových intervalech vybuchujících požárů...

Kdo měl v Los Angeles nepřetrženou dodávku elektrického proudu, mohl dlouhé hodiny sledovat na obrazovce důsledky celé plejády příčin, které vedly a předcházely tyto živé obrazy z Dantova pekla. Zaslíbenost, ořlost a neefektivnost městských úřadů, které denně řeší tisíce různých malicherností a podstatné problémy dounající ve společnosti nechává stranou... Dlouhotrvající ekonomický úpadek způsobující nedostatek pracovních příležitostí pro starší, ale hlavně pro mladé obyvatele některých čtvrtí a oblastí. Léta se prohlubující rozdíly mezi těmi, kterým se splnil americký sen a žijí své životy v dostatku, a těmi, kdo po generace žijí na okraji společnosti, a které, ať již z jakýchkoli důvodů, naše společnost odepala...

Dá se říci, že náš šok vlastně nebyl šokem. To všechno se dalo očekávat...

Jestliže se nyní probíráme z šoku, je to mimochodem také tím, že uprostřed dopuštění, které se na celé Los Angeles sneslo, televizní obrazovka ukazovala i odvrácenou pozitivní stránku všeho dění, stránku, která se možná na stránky novin a tisku v místech od Los Angeles vzdálených nedostala...

Ridič nákladního auta s cementem, který byl zastaven na křižovatce, vytažen z kabiny vozu a zbit do nepodoby byl dnes mrtev, kdyby se mezi lidmi dívajícími se v sousedství na televizi nenašli černí občané, jimž nevalila jeho bílá plet. Tito lidé, dva muži a dvě ženy, opustili bezpečné zátiší svých příbytků a nasadili své vlastní životy mezi bitého muže a rozvášněný dav. S jejich pomocí se podařilo zachránit jeden nevinný život...

Slovky řadových občanů pomáhali tím, čím mohly a jak mohly hasit některé z více než tří tisíc požárů, na které požárníci nemohli stačit. A někdy se stalo, že se tak zdálo, že ten či onen dům, obchod či příbytek bude zachráněn, když náhle tlak vody v zahradních hadicích povolil a zpocení požárníci-amatéři všech generací a barev pleti byli nuceni zanechat zachraňovaný objekt na pospas ohni a zachránit vlastní životy...

Našly se v Los Angeles tisíce a tisíce občanů, kteří se tam, kde právě byli, se v kritickém okamžiku stali milosrdnými samaritány, dopravními strážníky, roznašeči pitné vody, opatrovníky omylelých či zraněných...

Je pátek večer, po západu slunce, jako ve čtvrtku, je v Los Angeles a přilehlých okresech vyhlášené stanné právo. Na televizní obrazovce mluví jakýsi městský úředník a vysvětluje čtyři body, jakousi, zdá se, poněkud více než opožděnou strategii ke zkrácení rozvášněného města. Jeden z těchto bodů proniká do mého vědomí poněkud naléhavěji než ostatní: "...Navrhujeme v celém Los Angeles a přilehlých okresech okamžitý zákaz prodeje lihovin..." Vypínám televizi a jdu zkontrolovat ledničku. Na polici se s nápoji se krčí jedna

jediná plechovka lehkého Budweiseru. Sedám do auta a vydávám se, tři minuty před západem slunce, na roh do prodejny. Teprve v autě si vlastně uvědomuji, že jsem jediné auto v této chvíli se pohybující v ulicích naší čtvrti. Slunce, velmi rudé a kulaté, visí přímo nade mnou, nízoučko nad mořem... A nad hlavou, jsem já to ale pitomec, vrčí helikoptéra... Vracet se nebudu. Zvolím rychlost, aby si strážce pořádku v helikoptéře nemyslel, že odjíždím z nějakého místa spáchaného vandalství. Dojíždím na parkoviště, obchod zavřen, skleněné dveře pojištěné železnými tyčemi. Ale přes ulici je ještě malý kráček, a protože před ním vidím několik zaparkovaných aut, zkouším šťestí tam... U vchodu stojí veliký udělaný mladík. "Musíte počkat," informuje mne, "až dva odejdou, pustím vás dovnitř..." Jsem uvnitř povědomého kráčeku. Ale co to, vnitřek, za normálních okolností zářící desítkami barev pivních plechovek, nezáří zlatou, stříbrnou, či lahovou zelení, ale rudou, žlutou, růžovou, mátově zelenkavou... Kráček je plný sodovek, burské pomazánky, časopisů, sušenek, mýdel, stovek a stovek dalších k životu potřebných produktů. Jen vůbec nikde ani kapička chmeloviny, domácí ani importované...

"Tak já zase jdu," říká muž v dveřích, a je mi jasné, že pivo stáhli z jednoho jediného důvodu. Nepřejí si, aby hlouček vandalů vyrazil sklo ve dveřích, vykradl pivo, zdemoloval a zapálil kráček...

Cesta autem domů je surrealistická scéna z jakéhosi futuristického apokalyptického filmu. Vymřelé ulice. Nikde ani živáčka. Jsem jediné auto na silnici v této čtvrti a jedu, ne, ploužím se, pomalu směrem domů. Helikoptéra je stále na stejném místě a zřejmě sleduje moje počínání. Slunce za mými zády už vězí spodní polovinou v Pacifiku...

Parkuji, dopadnu před obrazovku a hlasatelka oznamuje, že stanné právo vypuklo právě před dvěma minutami... Pohybujete-li se nyní kdekoli na ulici, můžete očekávat, že budete zadrženi.

Jdu si do kuchyně pro sklenici vody...

Je sobota druhého května 1992. Slunce už se zase vznáší nad hlavou, dnes již bez husté šedé plachetky jako tomu bylo včera a předevčírem. V sousedství, jakož i v celém Los Angeles, je zvláštní ticho. Lidé, které potkávám, jsou jaksi zamyšlenější, zakřivenější než laskavější. Můj černý přítel na poště říká: "Netvař se smutně, bude zase lépe. Jak řekl Rodney, jsme v tom namočení všichni, a musíme najít nějaké

řešení... We have to get along..." Národní super-obchod odstranil veřejší mříže a je otevřeno. "Co budete dělat s tím pivem," ptá se mne snědá krasavice u pokladny. "Ah," odpovídám, "včera to vypadalo, že pivo nebude, tohle je zásoba na dva týdny..."

"My tady máme štěstí," odpověděla, "ale co ti chudáci na South Central, než to tam vybudují..."

Vracím se domů. Šok pominul. Teď už mohu zase psát, myslím si. A na paměti mi tane obrázek, jeden z tisíců za poslední dva dny, spálený na obrazovce. Před rohovým nákupním střediskem v South Central na parkovišti stojí tři lidé. Vysoký bílý mladík, vedle něj černá dívka, podsaditý Mexičan středního věku. Stojí, drží se kolem ramen a z očí se jim řinou slzy.

Řada obchodů před nimi je na jedné straně zachvácená plameny. Rudé inferno se v třiminutových intervalech řítí po celé délce obchodních fasád.

"Kdo jste," ptá se reportérka s mikrofonem v ruce. "To je můj obchod, ukazuje mladík na jednu z fasád, kterou právě začínají olizovat plameny zdola i shora. "A vy?" ptá se reportérka dívky. "Já jsem tam pracovala jako vedoucí," zní odpověď. "A já jsem tam byl zaměstnan," dodává se španělským přízvukem podsaditý Mexičan.

Reportérka drží v ruce mikrofon, kamera zabírá výrazy obličejů tří lidíček v parkovišti, a potom dokumentuje neodvratnou destrukci objektu před nimi. Požár se blíží ke kráčku na rohu.

Zpátky, okamžitě všichni zpátky, tam je čistina, vybuchne to, varuje hlas z televizního ústředí, a reportérka, tři postižení a kameraman rychle ustupují přes parkoviště do bezpečné vzdálenosti.

"Co budete dělat?" obrací se reportérka na mladíka. "Nevím," odpovídá, "všechno je pryč. Všechny úspory, tři roky práce, teď nevím, teď nevím..."

Je 2. května 1992. Poslední hlášení je 40 mrtvých, 1899 zraněných, 4536 požárů, 5200 zatčených. Dnes večer budeme mít potřeby stanné právo. Požáry jsou, zdá se, zažehnány. V ulicích máme 2300 policistů, 3350 požárníků, 3000 příslušníků Národní gardy. V Los Angeles panuje podivné ticho. Slunce zase svítí, nezastřeno šedým popelem. A jak řekl včera Rodney King: "We're all stuck here for awhile... Let's try to work it out. Let's try to work it out..."

Jiřina Fuchsová - L.A.

Projekty potřebné

pro stavební povolení, profesionální konsultace, studie pro jakýkoliv druh stavby, přístavby, rekonstrukce apod. VKanadě i v ČSFR zajistí rychle, kvalitně a levně ing. arch. Miroslav Baroš. Tel./Fax (416) 536-4053.

2008-010

Prodám

levnou letenku z Toronta do Prahy na 27. 6. 1992 Volejte: Michaela: 821-2369.

2010-010.

030 — Medical

Petr Munk
B.Sc.D.C.
Chiropraktik
1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00
Tel.:
533-0005

035—Video

VIDEO EL CANADA
oznamuje všem svým příznivcům, že v Torontě a okolí jsou otevřeny následující půjčovny českých a slovenských filmů na videokazetách

MMI — knihovna
450 Scarborough Golf Club Rd.
Scarborough, Ont.
Tel.: (416) 439-4354

Business Stop
1540 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
Tel.: (416) 516-4581

Prague Deli
638 Queen St. W.
Toronto, Ont..
Tel.: (416) 364-1787

Cena za 1 vypůjčenou kazetu na tři dny je 5 \$.
Podrobnější informace v příslušných půjčovnách.

Dále oznamuje, že pro své zákazníky provádí transfery videokazet z evropských TV signálů na americký a naopak za neuvěřitelnou cenu 40 \$.

Tento inzerát platí jako kupón na slevu 10 % z ceny transferu. Pokud současně objednáte nejméně dva filmy z našeho katalogu, snižuje se cena transferu na 50 %.

Platí do 30. června 1992.

Ve spolupráci s divadlem SEMAFÓR a produkcí PERPLEX uvádíme na zdejší trh originální *Semafórovský videožurnál*, v jehož nultém čísle J. Suchý povídá o divadle, o členech dřívějších i současných a s ukázkami her. Videožurnály budou vycházet 4x v roce (jaro, léto, podzim, zima) a budou sledovat nejen dění v Semafóru, ale i to, co se děje kolem. Jedna kazeta 25 \$. Předplatné čtyř čísel 95 \$ + kniha z produkce J. Suchého.

Připravujeme spoustu novinek na videokazetách, napište si o katalog.

085-Arts

Portréty, olejomalby, kresby a akvarely.

MARIA GABÁNKOVÁ

Přijďte se podívat do ateliéru!
(416) 535-8063

Kupón 10 %

Kupón 50 %

Vyplatí se kupovat kanadské zboží! Odměnou jsou nové pracovní příležitosti a lepší hospodářská situace.

VŽDY, KDYŽ NAKUPUJETE MÁTE MOŽNOST SE ROZHODNOUT. ♣ JISTĚ, MUSÍTE POROVNÁVAT CENY A KVALITU ZBOŽÍ. NEZTRÁCEJTE VŠAK PŘI TOM ZE ZŘETELE KANADU. ♣ JESTLIŽE

KOUPÍTE KANADSKÉ ZBOŽÍ, VYUŽIJETE-LI KANADSKÉ SLUŽBY NEBO NAKOUPÍTE-LI V KANADSKÉM OBCHODĚ...

VRÁTÍ SE TO.

♣ V KANADSKÝCH PRACOVNÍCH PŘÍLEŽITOSTECH A V LEPŠÍM HOSPODÁŘSTVÍ
♣ VYPLÁČÍ SE NAKUPOVAT V KANADĚ!

Canada

K fotografii

Arnošt Wágner z Ottawy nás požádal o zveřejnění dopisu, který zaslal redakci Nového domova a který nebyl uveřejněn. Nový domov totiž uveřejnil jeho fotografii s inženýrem Schusterem a paní Schustrovou. Pro osvěžení paměti: V roce 1990 byli ČSK pozváni zranění studenti z listopadových událostí v Praze. Jedna z pozvaných studentek byla před československým velvyslanectvím inzultována, o čemž Arnošt Wágner přinesl několik reportáží. V zájmu objektivnosti přinášíme i stanovisko Arnošta Wágnera.

K fotografii uveřejněné 30. dubna 1992: Vaše klukovina — uveřejnění fotografie, kde hovořím s velvyslancem R. Schusterem — mě nepohořila ani nepřekvapila, neboť s něčím podobným jste mi vyhrožovali už před rokem (dopis Z. Otruby z 22. 3. 91). Měl jsem větší strach, ba hrůzu z toho, že uveřejníte tu fotografii, kde sedím s panem velvyslancem ve vaně.

Politické zaměření Nového domova se za poslední dva roky divně změnilo, proto jsem loni vystoupil z řad vašich spolupracovníků. Co se však nezměnilo, jsou vaši čtenáři, kteří mají vědět, že na fotografii hovořím s bývalým velvyslancem služebně. Jako pracovník čs. rozhlasu v Praze (číslo mé novinářské legitimace Syndikátu českých novinářů: 4688) jsem dělal interview a reportáž z demonstrace (Karolína Zarzycká), která se zároveň konala. Reportáž byla odvysílána druhý den v československých rozhlasových zprávách.

Na rozdíl od Nového domova jsem byl i na poslední recepci — lépe řečeno pozoroval jsem ji z chodníku od 17:30 do 19:30 (začátek v 18 hod) a na rozdíl od vašeho dopisovatele Ok jsem napočítal 112 návštěvníků. Většina zúčastněných byli tajemníci velvyslanectví Asie a Afriky a hosté z kanadského ministerstva zahraničních věcí. (Loučili se již po deseti minutách.) Dobře byla zastoupena Kanadská slovenská liga, jež měla delší samostatné rozloučení s jeho eminencí následujícího dne. Čechů a ostatních Slováků přišlo jenom 32 (mám je vyjmenovat?) a dalších 12 příchozích jsem nemohl nějak zařadit. Zbytek byli lidé z čs. konzulátu a obchodní mise.

Zvenku připomínala recepce vesnickou svatbu díky snaživosti hospodáře pana Ponocného a šifráře (z doby dlouho předsametové) Hlpského, kteří s několika hezkými děvčaty roznášeli talíře s jídlem a s dárky službu konajícím (4 auta) a značně překvapeným policistům na ulici. (Za mě peníze, v ČSFR platím již dva roky vysoké daně z honorářů pro čs. rozhlas.) Tedy Nový domov zároveň s mojí dva roky starou fotografií uveřejnil také zprávu značně nepřesnou a jako obyčejně R. Schusterovi příznivou.

Fotografie se mi však moc líbila. Můžete uveřejnit i ty další, o kterých se Váš šéf Z. Otruba zmiňoval. (Jenom ne tu ve vaně).

Arnošt Wagner, Ottawa

060-Travel

CSA

Letový jízdní řád ČSA pro Kanadu v létě 1992

Platí:	4.4.-3.10.	4.5.-3.10.	3.6.-9.9.
Let číslo:	OK 609	OK 611	OK 611
Den:	sobota	pondělí	středa
Toronto odlet:	16:55		
Chicago odlet:		19:40	17:40
Montreal přilet:	18:05	22:35	20:35
Montreal odlet:	19:10	23:35	21:45
Den:	neděle	úterý	čtvrtek
Praha přilet:	09:00	13:25	11:35
Praha odlet:	10:55	15:05	12:50
Bratislava přilet:	11:45	15:55	13:40
Den:	sobota	pondělí	středa
Let číslo:	OK 608	OK 610	OK 610
Bratislava odlet:	08:00	10:25	08:05
Praha přilet:	08:50	11:15	08:55
Praha odlet:	10:30	13:05	11:00
Montreal přilet:	13:25	16:00	13:50
Montreal odlet:	14:25	17:00	13:50
Toronto přilet:	15:40		
Chicago přilet:		17:50	15:45

Hmotnost dvou zavazadel zdarma: Každé 32 kg. Příruční zavazadlo: 5 kg.
K sobotnímu letu z Toronta do Prahy je zapotřebí se dostavit nejpozději ve 14:25 hod.

Odjezdy autobusů na letiště v Torontě ze stanic podzemní dráhy:

Z Islingtonu:	12:50	13:30	14:10	14:50
Z York Mills	13:00	13:40	14:20	15:00
Z Yorkdale	13:10	13:50	14:30	15:10

Czechoslovak Airlines; 401 Bay St., Suite 1510, Toronto, Ont., M5H 2Y4. Tel.: (416) 363-3174-6; fax: (416) 363-0239.
ČSA; 2020 University, Montreal, Que., H3A 2A5. Tel.: 844-4200.

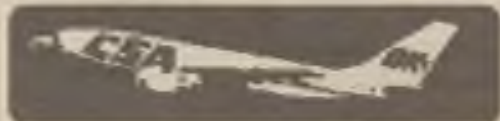

SLOVAKOTOUR INC.
INTERNATIONAL TRAVEL CENTRE

BEZ KONKURENCE
RYCHLE LEVNĚ LÉPE!!!
NEJLEPŠÍ CENY ZARUČENY

specializujeme se na letenky na poslední chvíli

Novinka:
AIRBUS A 310-300
Nejlepší přímé spojení mezi
ČSFR a Kanadou

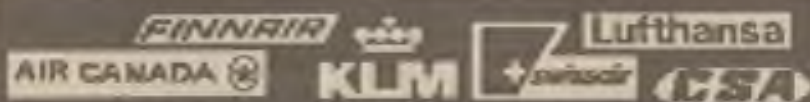

☐ skupinové zájezdy ☐ lázně ☐ hotely ☐ rezervace aut

Jedna z nejstarších, největších a nejlepších cestovních kanceláří,
specializující se na Československo...

Toronto:
644 Queen St. W., Toronto, Ont., M6J 1E4.
Tel.: (416) 947-9095; 368-1657; 368-7383.
Fax: (416) 867-8657

Vancouver:
Tel.: (604) 433-5112;
Fax: (604) 433-4102.

Opět KAN

Toronto: 6. května 1992

Milý pane Dvořáku,
díky za Váš DOPIS na adresu exulantů,
který byl uveřejněn ve zdejší časopise
Satellite. Už dlouho jsme se domnívali, že
KAN je strana, která vidí politickou situaci
v Československu stejně jako většina z nás a
že smýšlí stejně jako my i pokud jde o naše
plné začlenění do života ve starém domově.
Musím Vám říci, že jsme vlastně na takové
prohlášení od Vás čekali.

Jistě si dovedete představit naše
rozčarování, když jsme zjistili, že postoj
nynější vlády k nám se jen málo liší od toho,
jak se na nás dívala vláda totalitní, ovšem s
výjimkou projevu prezidenta Hlavla v
Torontě, který však zůstal jen na papíře,
aniž by se cokoliv splnilo z toho, co tehdy
Václav Havel řekl. Ani on sám se už nikdy k
podobným myšlenkám nevrátil.

Ještě víc nás překvapilo, když jsme zjistili,
že pro značnou část obyvatelstva jsme byli
synové sice ztraceni, avšak narozdíl od
biblického příběhu nevídaní.

Je mezi námi mnoho rozdílných lidí a
názorů, proto i reakce na Váš dopis bude
různá. Je to dáno tím, že jsme desítky let žili
v zcela jiné atmosféře a za velmi rozdílných
podmínek.

První myšlenka mnohých z nás ihned po
převratu byla, že bychom se snad měli domů
vrátit, že bychom měli nějak pomoci, že
bychom alespoň nějakým způsobem chtěli
přetrhaný svazek obnovit. A tu jsme zjistili,
že valná část obyvatelstva a téměř celá nová
vláda je infikována komunistickým
zatracováním exilu, že se obává konkurence
lidí, kteří nabyli ve světě znalosti, které doma
scházejí, a že se lidé se závisťdíívají na to, že
by někdo, komu se slušně daří v zahraničí,
ještě chtěl domek, který mu byl zabaven a
ruději se smíří s tím, že v něm bude bydlíet
estébák.

Věděli jsme ovšem, že je mnoho lidí, jejichž
mysl pro spravedlnost se nepodařilo
zkorumpovat, ale bylo pro nás velmi obtížné
se dovědět v jaké organizaci se sdružují ti,
kteří kromě toho, že chtějí skoncovat s
přežitky totality i s lidmi, kteří se ve svých
srdcích totalitního myšlení nezbavili, chtějí
i úzký styk s exilem, který by se projevil
vzájemnou podporou a spoluprací.

Od listopadu 1989 jsem činný v politickém
životě exilu, jsem ve spojení s mnoha
exilovými organizacemi i s mnoha jednot-
livci a mohu Vás ubezpečit, že Váš DOPIS,
bude-li v exulantském tisku uveřejněn, Vám
získá sympatie většiny nás a podporu tisíců
těch, kteří přijedou do Československa volit,
i těch, kteří v důsledku diskriminačních
zákonů volit nebudou moci. Neuškodilo by
ani zmínit se o finanční situaci KANu.

Přikládám seznam exulantských novin a
organizací na doplnění informací, které již
máte, posílám 20 dolarů na volební fond a
přeji Vám úspěch v nastávajících volbách.

Jan Sammer

Krajanská veřejnost dosud vybírala peníze na
různé dobročinné akce bez jakéhokoliv
politického úmyslu ovlivnit politický život v
zemi. Dnes máme možnost přímého ovlivnění
politické budoucnosti. Na kandidátkách Klubu
angažovaných nestraníků kandiduje i An-
tikomunistická aliance, Hnutí za občanskou
svobodu, političtí vězni, Občanské sdružení
majitelů domů a Republikánská unie (nikoliv
Sládkovci).

Šeky označené KAN Election Fund. Výše
darů bude jistě důležitá, ale mnohem důležitější
bude počet darů, třeba i zcela nepatrných.

Adresa je:

KAN Election Fund
Czechoslovak Credit Union
740 Spadina Ave.
Toronto, Ont.
M5S 2J2

060-Travel

NITRA TRAVEL

Od 4. dubna 1992

je v provozu linka

Toronto-Montreal-

Praha-Bratislava.

V naší cestovní kanceláři

můžete obdržet velmi

výhodné letenky s ČSA.

Pohodlné cestování

s Airbusem 310-300.

Quelle

ZASIELKOVÁ SLUŽBA

POTREBUJETE RADU

ALEBO INFORMÁCIE

Obraťte sa s dôverou

na nás!

CESTOVANIE

DO CELÉHO SVETA

360-3800

Fax: (416) 360-8186

Telex: 05 986 391

662 Queen St. W.,

Toronto, Ont., Canada

M6J 1E5

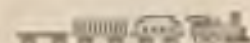
BLANKA MARTINEK

MANAGER

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

424 Bloor St. W.,

Toronto, Ont., M5S 1X5

Přijímáme rezervace
na přímé lety
Toronto-Praha-Bratislava

Výhodné ceny

Notářské služby

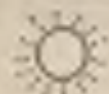
Dana Nohavica-Manager

Tel.: 921-8945

a 921-3721

065-Services

Překlady
tlumočení
konzultace
jazyková výuka

Eva Mesticová
Tel./Fax: (416) 351-7947

